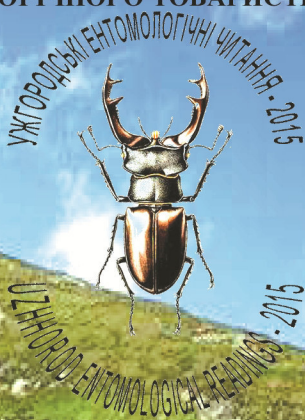


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ЕНТОМОЛОГІЇ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРИЗНОМАНІТТЯ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО
ЕНТОМОЛОГІЧНОГО ТОВАРИСТВА



МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
MATERIALS OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

Ужгород – 25-27 вересня 2015
Uzhhorod – 2015, September 25-27

УДК 632

Ужгородські ентомологічні читання-2015. Збірник матеріалів 15-ої міжнародної наукової конференції «Ужгородські ентомологічні читання-2015». 25-27 вересня 2015 р. – Ужгород, 2015. – 86 с.

Uzhhorod entomological readings-2015. Proceedings of the 15th international scientific conference "Uzhhorod Entomological Readings-2015". 25-27 September 2015 – Uzhhorod, 2015. – 86 pp.

В збірнику матеріалів конференції опубліковані результати досліджень фауни, систематики, еволюції, екології, етології та прикладного значення комах. Представлено матеріали ентомологів наукових, науково-освітніх і природоохоронних закладів України, Європи, Азії та Північної Америки. Репрезентовані результати наукових досліджень розраховані на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців сільського та лісового господарства, природоохоронників та ентомологів-аматорів.

Матеріали подаються в авторській редакції

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Студеняк І.П. – проректор з наукової роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет», д.фіз.-мат.н., професор;

Рошко В.Г. – голова Закарпатського відділення ГО «УЕТ», зав. кафедри ентомології та збереження біорізноманіття УжНУ, к.б.н., доцент;

Чумак В.О. – редактор, доцент каф. ентомології та збереження біорізноманіття УжНУ, к.б.н.;

Мірутенко В.В. – доцент каф. ентомології та збереження біорізноманіття УжНУ, к.б.н.;

Друкується за рішенням Вченої ради біологічного факультету ДВНЗ «УжНУ» (протокол №1 від 23 вересня 2015 р.)

ПОПЕРЕДНІЙ АНАЛІЗ ФАУНИ МОШОК (DIPTERA: SIMULIIDAE) ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА «РОЗТОЧЧЯ»

К.Б. Сухомлін, О.П.Зінченко

Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, Луцьк, Україна

Мошки – гетеротопні двокрилі комахи. Преімагінальні фази (яйця, личинки та лялечки) яких прикріплені до субстрату у проточних водотоках, а імаго мешкають у повітряно-наземному середовищі. Це ектопаразити людини, сільськогосподарських тварин, переносники збудників небезпечних паразитарних та інфекційних хвороб. Мошки займають провідне місце серед кровосисних двокрилих у природних ландшафтах заходу України.

Матеріалом для написання роботи були власні збори та спостереження за фауною мошок природного заповідника «Розточчя», проведені у травні 2015 р. Дослідження проводили на стаціонарі поблизу науково-просвітницького осередку «Гуцулка» природного заповідника «Розточчя» (Яворівський район Львівської області). Матеріал зібраний у обвідному руслі р. Верещаниця навколо північно-східного берега Янівського ставу та двох струмків. Струмок №1 протікає з південно-західного берега ставу, а струмок № 2 північно-східного берега Янівського ставу за р. Верещаниця.

На території природного заповідника «Розточчя» основним місцем розвитку симуліїд є протічні незабруднені водойми. Ці водойми мають течію (0,4–0,6 м/с), вміст розчиненого у воді кисню становить у середньому 70%. Личинки та лялечки заселяють переважно мікро- та макрофітну рослинність.

На території природного заповідника у річці та струмках зареєстровано 9 видів мошок з 5 родів (табл. 1): *Nevermannia* End., 1921 (2), *Eusimulium* Roub., 1906 (1), *Odagmia* End., 1921 (1), *Argentisimulium* Rubz. et Yank., 1982 (2), *Simulium* Latr., 1802 (3). З них у р. Верещаниця мешкає 4 види (*N. volhynica*, *N. lundstromi*, *Od. omata*, *S. truncatum*), у струмках – 7 видів, з них у струмку № 1 – 5 видів (*N. volhynica*, *N. lundstromi*, *Od. omata*, *S. posticum* та *S. rostratum*), у струмку № 2 – 2 види (*Arg. behningi*, *Arg. dolini*). Максимальна щільність преімагінальних фаз розвитку зареєстрована у ставку № 2 і становила 450 особин/дм², мінімальна – у ставку № 1 – 25 особин/дм².

У р. Верещаниця наприкінці II декади травня відбувається інтенсивний розвиток *Od. omata* про що свідчить велика відносна чисельність преімагінальних фаз (75,7 %). Завершується розвиток *S. truncatum*, оскільки наявні поодинокі зрілі личинки та лялечки і пусті кокони з оболонками лялечок. У цей час у річці починається розвиток *N. volhynica* та *N. lundstromi*, які представлені незрілими личинками.

У струмку № 1 II декада травня характеризується завершенням розвитку мошок *N. volhynica*, *N. lundstromi* та *Od. omata* про що свідчить наявність поодиноких зрілих личинок та лялечок і значна кількість пустих коконів лялечок. У струмку відбувається інтенсивний розвиток *S. posticum* та *S. rostratum*. Особини цих видів домінують (23,6 %) у струмку № 1 і представлені незрілими та зрілими личинками і незрілими лялечками.

У струмку № 2 зареєстровано розвиток представників лише одного роду *Argentisimulium* Rubtsov et Yankovsky, 1982. Личинки та лялечки знаходяться на різних етапах розвитку – незрілі та зрілі личинки, незрілі, зрілі та ті, що вилетіли лялечки.

Видовий склад струмків кардинально відрізняється, хоча струмки знаходяться на незначній відстані – приблизно 800 м, по обидва боки від дамби.